

RAZPISNI POGOJI

EVROPSKA POBUDA ZA MESTA

– INOVATIVNI UKREPI

PRVI RAZPIS ZA ZBIRANJE PREDLOGOV
10/10/2022 – 19/01/2023

10/10/2022

Co-funded by
the European Union

Vsebina

1. UVOD.....	2
2. UPRAVICENI ORGANI – KDO SE LAHKO PRIJAVI	3
2.1 PRVA KATEGORIJA	4
2.2 DRUGA KATEGORIJA.....	4
2.3 TRETJA KATEGORIJA	6
2.4 SKUPNE ZAHTEVE ZA UPRAVICENE MESTNE ORGANE	6
3. TEMATSKI SKLOP PRVEGA RAZPISA ZA ZBIRANJE PREDLOGOV EUI-IA.....	7
3.1 SPLOSNA OPREDELITEV IN TEMATSKO PODROCJE.....	8
3.2 POMEN ZA MESTNE ORGANE IN NJIHOVA VLOGA	9
3.3 SPODBUDE ZA MESTNE ORGANE.....	10
3.4 CILJI KOHEZIJSKE POLITIKE.....	11
3.5 KAZALNIKI REZULTATOV IN IZLOZKOV	12
4. FAZE PROJEKTA	14
5. NACELA FINANCIRANJA	15
6. USTVARJANJE IN RAZVOJ PROJEKTOV	16
6.1 PARTNERSTVO	16
6.2 INTERVENCIJSKA LOGIKA IN DELOVNI NACRT PROJEKTA	19
6.3 PODPORA STROKOVNJAKOV	21
6.4 PRENOS.....	21
6.5 KATEGORIJE STROSKOV	23
7. POSTOPEK PRIJAVE	25
8. IZBIRNI POSTOPEK	26
8.1 PREVERJANJE UPRAVICENOSTI	26
8.2 STRATESKA OCENA	28
8.3 OPERATIVNA OCENA.....	28
8.4 SISTEM TOCKOVANJA	29
8.5 MERILA ZA IZKLJUCITEV PROSILCEV ZA NEPOVRATNA SREDSTVA	30
9. ZACETNA FAZA IN NAROCANJE	31
10. KAKO PRIDOBITI POMOC	32
11. KLJUCNI DATUMI.....	32

1. UVOD

Zakonodajni sveženj kohezijske politike za obdobje 2021–2027 vključuje oblikovanje evropske pobude za mesta (ki je določena v členu 12 Uredbe (EU) 2021/1058 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in Kohezijskem skladu¹ – uredba o ESRR in KS), tj. instrumenta Evropske unije in **naslednice pobude Inovativni urbanistični ukrepi, ki se je izvajala v programskem obdobju 2014–2020**. Ta nova pobuda je temeljno orodje za podporo mestom vseh velikosti, krepitev zmogljivosti in znanja, podporo inovacijam ter razvoj prenosljivih in prilagodljivih inovativnih rešitev za urbane izzive, pomembne za Evropsko unijo (EU). Končni cilj je spodbuditi uporabo glavnih programov kohezijske politike na mestnih območjih s preverjenimi inovacijami, zlasti tistih, ki prejemajo podporo iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) za posebne cilje, opredeljene v členu 3 uredbe o ESRR in KS², ter okrepiti inovacijske zmogljivosti mest kot upravičencev do teh skladov ali posrednikov pri njihovem upravljanju.

Eden od glavnih ciljev evropske pobude za mesta (EUI) in zlasti njenega sklopa Inovativni ukrepi (EUI-IA) je še naprej nuditi podporo, ki je bila prvič zagotovljena v okviru pobude Inovativni urbanistični ukrepi, tako da se **mestnim organom po vsej Evropi zagotovijo prostor in viri za opredelitev in preskus (prek pilotnih projektov) novih inovativnih rešitev za medsebojno povezane in zapletene lokalne izzive, povezane s trajnostnim razvojem mest**. V okviru sklopa EUI-IA bodo mestni organi lahko preskusili, kako nove in nepreverjene rešitve delujejo v praksi in kako se odzivajo na kompleksno naravo resničnega življenja. Postopke in rezultate preskusa bodo nato uporabila partnerska mesta iz drugih držav (partnerji v prenosu), da bi tako podprli in okrepili prenosljivost in ponovljivost preskušanih inovativnih rešitev po vsej EU.

Mestni organi bi morali izkoristiti priložnost, ki jo ponuja sklop EUI-IA, ter preskusiti inovativne pristope in delovne metode zunaj obsega „običajnih projektov“ (ki bi se lahko financirali iz „tradicionalnih“ virov financiranja, vključno z glavnimi programi ESRR). Sklop EUI-IA omogoča mestom, da iz ambicioznih in ustvarjalnih zamisli oblikujejo prototipe, ki jih je mogoče preskusiti v resničnem mestnem okolju. Z drugimi besedami, sklop EUI-IA podpira pilotne projekte, ki so preveč tvegani, da bi se lahko financirali iz tradicionalnih virov financiranja, ki pa morajo biti visoko inovativni in eksperimentalni.

Projekti iz sklopa EUI-IA so izbrani na podlagi razpisov za zbiranje predlogov za eno ali več tem, ki jih predlaga Evropska komisija. Skupni proračun ESRR za pobudo EUI znaša 450 milijonov EUR, od tega je 75 % sredstev namenjenih podpori za sklop EUI-IA. **Vsak projekt lahko prejme do največ 5 milijonov EUR sofinanciranja iz ESRR, projekte pa je treba izvesti v največ treh letih in pol.**

¹ Uredba (EU) 2021/1058 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in Kohezijskem skladu: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32021R1058>. Specifični cilji, v katere je usmerjen ESRR, bodo opredeljeni v vsakem posameznem razpisu za zbiranje predlogov za sklop evropska pobuda za mesta – inovativni ukrepi.

² *Ibidem*.

Pobudo EUI upravlja Generalni direktorat Evropske komisije za regionalno in mestno politiko (GD REGIO) v okviru posrednega upravljanja. Evropska komisija je za pooblaščen subjekt za izvajanje pobude EUI določila regijo Hauts-de-France (Francija). Ustanovljen je bil stalni sekretariat za pobudo EUI, ki pomaga pooblaščenemu subjektu in zagotavlja vsakodnevno upravljanje pobude.

Pooblaščen organ s tem dokumentom o razpisnih pogojih poziva upravičene organe, naj predložijo projektne predloge v okviru prvega razpisa za zbiranje predlogov za sklop EUI-IA. Za ta razpis za zbiranje predlogov je dodeljen okvirni proračun ESRR v višini 50 milijonov EUR.

V tem dokumentu so določene zahteve in postopek, ki ga je treba izvesti pri prvem razpisu za zbiranje predlogov za sklop EUI-IA. Dokument je treba brati v povezavi s smernicami EUI-IA, delovnim dokumentom Obrazec za prijavo in drugimi dokumenti, objavljenimi na spletišču pobude EUI, ki se nanaša na razpis.

2. UPRAVIČENI ORGANI – KDO SE LAHKO PRIJAVI

Za podporo pri izvedbi sklopa EUI-IA lahko zaprosijo naslednji organi:

- **prva kategorija:** vsak mestni organ lokalne upravne enote, ki je glede na stopnjo urbanizacije (DEGURBA) Eurostata opredeljena kot mesto, kraj ali predmestje (kar ustreza Eurostatovi oznaki DEGURBA 1 oziroma oznaki DEGURBA 2) in ima vsaj 50 000 prebivalcev;
- **druga kategorija:** združenje ali skupina mestnih organov s pravnim statusom organizirane aglomeracije, ki jo sestavljajo lokalne upravne enote, kjer večina (vsaj 51 %) prebivalcev živi v lokalni upravni enoti, ki je glede na stopnjo urbanizacije (DEGURBA) Eurostata opredeljena kot mesto, kraj ali predmestje (kar ustreza oznaki DEGURBA 1 oziroma oznaki DEGURBA 2) in kjer je skupno število prebivalcev vsaj 50 000;
- **tretja kategorija:** združenje ali skupina mestnih organov brez pravnega statusa organizirane aglomeracije, kjer so vsi vključeni mestni organi (glavni mestni organ in pridruženi mestni organi) lokalne upravne enote, opredeljene glede na stopnjo urbanizacije (DEGURBA) Eurostata kot mesta, kraji ali predmestja (kar ustreza oznaki DEGURBA 1 ali oznaki DEGURBA 2), in kjer je skupno število prebivalcev (glavni mestni organ in pridruženi mestni organi) vsaj 50 000.

Obrazec za prijavo na razpis za zbiranje predlogov za sklop EUI-IA lahko oddajo samo zgoraj opredeljeni upravičeni mestni organi.

Opredelitev lokalnih upravnih enot, razvrstitev glede na stopnjo urbanizacije in podatki o številu prebivalcev temeljijo na podatkih iz korelacijske tabele EUI-IA („Korelacijska tabela LAU - NUTS 2021, EU-

27 in EFTA / razpoložljive države kandidatke. Leto 2021“: https://www.urban-initiative.eu/sites/default/files/2022-10/EUI-IA_Call1_Correspondence_table.xlsx). Ta tabela se bo uporabljala kot glavni referenčni dokument za preverjanje upravičenosti. Prijavitelji so pozvani, da s pomočjo korelacijske tabele preverijo svojo upravičenost in zagotovijo informacije o lokalnih upravnih enotah znotraj svojih upravnih meja ter podatke o številu prebivalcev. Zelo priporočljivo je, da se pred izpolnitvijo obrazca za prijavo opravi samoocena upravičenosti (na podlagi zgoraj navedene korelacijske tabele). V primeru vrzeli, neskladij ali dvomov glede razlage podatkov, vključenih v korelacijsko tabelo EUI-IA, se priporoča, da se prijavitelji pred izpolnitvijo in oddajo obrazca za prijavo obrnejo na stalni sekretariat. Ta bo med izbirnim postopkom preveril upravičenost izključno na podlagi informacij, navedenih v obrazcu za prijavo. Če je status prijavitelja kot upravičenega kandidata negotov, se bo stalni sekretariat povezal z vsemi ustreznimi partnerji, vključno z Eurostatom, da bi ugotovil upravičenost.

2.1 PRVA KATEGORIJA

- Občine/mestni okraji/okrožja, katerih upravne meje ustrezajo enotni lokalni upravni enoti. V tem primeru se lokalna upravna enota razvrsti kot mesto, kraj in predmestje glede na stopnjo urbanizacije (oznaka 1 in/ali 2 v korelacijski tabeli – stolpec Stopnja urbanizacije) in ima vsaj 50 000 prebivalcev.
- Občine/mestni okraji, katerih upravne meje vključujejo več lokalnih upravnih enot. To velja za občine/mestne okraje na Portugalskem, Irskem, v Grčiji, na Malti in v Latviji, kjer Eurostatova opredelitev lokalne upravne enote ne ustreza občinam/mestnim okrajem, temveč medobčinskim enotam (župnijam) ali statističnim enotam (volilnim enotam). V tem primeru je občina/mestni okraj lahko upravičen le, če ima skupaj 50 000 prebivalcev in če večina (vsaj 51 % prebivalcev) živi v lokalni upravni enoti, ki je predmestje glede na stopnjo urbanizacije (oznaka 1 in/ali 2 v korelacijski tabeli – stolpec Stopnja urbanizacije) razvrščena kot mesto, kraj ali predmestje.

2.2 DRUGA KATEGORIJA

Organizirane aglomeracije, ki so združenje/skupina mestnih organov in ki izpolnjujejo naslednja merila:

- v skladu z nacionalno zakonodajo so uradno priznani kot ravni lokalne samouprave (ki se razlikuje od regionalne in pokrajinske ravni), pri čemer se morajo občine/mestni okraji pridružiti nadobčinski organizaciji (zato v to kategorijo niso vključena združenja, ki nastanejo prostovoljno, za določen namen in/ali z omejenim trajanjem);
- sestavljajo jih samo občine/mestni okraji (zato v to kategorijo niso vključena združenja, ki vključujejo druge institucije, kot so univerze, gospodarske zbornice itd.);

- imajo posebne pristojnosti, določene z nacionalno zakonodajo, ki jih nanje prenesejo vključene občine na področju politike, pomembnih za projekt EUI-IA. Združenja so pozvana k natančnemu sklicevanju na nacionalni pravni okvir. Organizirane aglomeracije imajo izključne pristojnosti za oblikovanje in izvajanje na področjih politike, pomembnih za projekt EUI-IA;
- imajo posebno politično (s posrednim zastopanjem vključenih občin) in upravno (posebno osebje) strukturo.

Primeri upravičenih organiziranih aglomeracij v okviru EUI-IA so:

- Francija: Métropoles, Communautés Urbaines, Communautés d'Agglomération, Etablissements Publics Territoriaux (EPT) in Communautés de Communes;
- Italija: samo Città Metropolitane in Unione di Comuni. Opozoriti je treba, da Consorzi, Gruppi Azione Locale (GAL), Convenione dei Comuni ali katera koli druga organizirana aglomeracija, ki po italijanski nacionalni zakonodaji (Testo Unico degli Enti Locali) ne velja za lokalni organ, niso upravičeni;
- Nemčija: Landkreis;
- Španija: Mancomunidades in Area Metropolitana Barcelona. Opozoriti je treba, da se „Diputaciones provinciales“ (pokrajinske vlade) štejejo za pokrajinske organe in zato niso priznane kot upravičene organizirane aglomeracije;
- Portugalska: Comunidades Intermunicipais (CIM).

Evropska združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS), katerih partnerstva sestavljajo samo mestni organi (kot so opredeljeni zgoraj) in ki imajo posebne pristojnosti za oblikovanje in izvajanje politik, ki so pomembne za razpis EUI-IA, se štejejo za organizirane aglomeracije, zato se lahko v okviru razpisov za zbiranje predlogov za sklop EUI-IA prijavijo kot glavni ali pridruženi mestni organi. EZTS, katerih partnerstva vključujejo druge organizacije (npr. države članice, regionalne organe, združenja, univerze itd.), se ne štejejo za organizirane aglomeracije in se ne morejo prijaviti kot glavni ali pridruženi mestni organi, lahko pa se kot izvajalski partnerji pridružijo predlogu, ki ga predloži upravičeni mestni organ.

V okviru sklopa EUI-IA se organizirane aglomeracije obravnavajo kot enoten mestni organ, ki predstavlja vse vključene občine/mestne svete. Zato se v projektnem predlogu, ki ga predloži organizirana aglomeracija, ta navede kot glavni mestni organ. Da bi preveril upravičenost organiziranih aglomeracij, stalni sekretariat preveri, ali je skupno število prebivalcev vsaj 50 000 in ali večina (vsaj 51 % prebivalcev) živi v lokalni upravni enoti, vključeni v aglomeracijo, ki je glede na stopnjo urbanizacije razvrščena kot mesto, kraj ali predmestje.

2.3 TRETJA KATEGORIJA

Vsako združenje mestnih organov (nacionalna/regionalna združenja mestnih organov, teritorialni sporazumi, razvojna okrožja itd.) in posamezni mestni organi, ki nimajo formaliziranih sporazumov o sodelovanju, vendar so se pripravljene skupaj prijaviti na razpis, lahko pri prijavi navedejo glavni mestni organ med vključenimi občinami/mestnimi okraji, druge pa navedejo kot pridružene mestne organe.

Da bi bili upravičeni, morajo biti vsi vključeni mestni organi (glavni in pridruženi mestni organi) priznani kot lokalne upravne enote in razvrščeni kot mesta, kraji ali predmestja glede na stopnjo urbanizacije Eurostata (oznaka DEGURBA 1 oziroma oznaka DEGURBA 2). Za mestne organe, katerih upravne meje vključujejo več kot eno lokalno upravno enoto, se uporabljajo enaka pravila za opredelitev stopnje urbanizacije iz oddelka 2.1. Razmerja med glavnim in pridruženim mestnim organom ob predložitvi obrazca za prijavo ni treba formalizirati. Če bo predlog odobren in podprt, bo treba razmerje formalizirati v obliki partnerskega sporazuma (stalni sekretariat bo glavnemu mestnemu organu zagotovil predlogo).

Dosedanje izkušnje kažejo, da posamezni projekti, ki jih izvajajo združenja ali skupine mest brez statusa organizirane aglomeracije, ki vključujejo več kot tri mestne organe (glavne in pridružene mestne organe) brez ozemeljske povezanosti, tvegajo izgubo skladnosti in se lahko soočijo s težavami pri doseganju pomembnih rezultatov. Zato je priporočeno, da so združenja in/ali skupine mestnih organov (brez statusa organizirane aglomeracije), ki se želijo prijaviti, ozemeljsko povezane in da si prizadevajo omejiti število vključenih pridruženih mestnih organov.

2.4 SKUPNE ZAHTEVE ZA UPRAVIČENE MESTNE ORGANE

Poleg zgoraj opisanih načel za vsako posamezno kategorijo upravičenih mestnih organov, se za vse upravičene mestne organe v okviru EUI-IA uporabljajo tudi naslednja načela:

- vsi mestni organi imajo sedež v eni od držav članic EU;
- obrazec za prijavo na razpis za zbiranje predlogov za sklop EUI-IA lahko oddajo samo upravičeni mestni organi, kot so opredeljeni zgoraj. Obrazec za prijavo, ki ga bo predložil izvajalski partner, bo obravnavan kot neustrezen;
- mestni organi (kot so opredeljeni zgoraj) so lahko v projektnem predlogu navedeni le kot glavni in/ali pridruženi mestni organi. Kategorija izvajalskih partnerjev je rezervirana samo za institucije in/ali organizacije, ki v okviru EUI-IA niso priznane kot mestni organi;
- če je za inovativne rešitve potreben vmesni člen med mestom in podeželjem ali pristop k funkcionalnemu območju, je mogoče kot izvajalske partnerje vključiti lokalne upravne enote, ki so glede na stopnjo urbanizacije opredeljene kot podeželje (Eurostatova oznaka DEGURBA 3).

Opozoriti je treba, da se število prebivalcev teh enot ne upošteva pri doseganju minimalnega praga upravičenosti 50 000. Razlog za vključitev lokalnih upravnih enot, opredeljenih kot podeželje, mora biti jasno predstavljen in utemeljen v obrazcu za prijavo;

- mestni organ ali organizirana aglomeracija je lahko v okviru posameznega razpisa za zbiranje predlogov vključena le v en projektni predlog (tudi če so ti predlogi predloženi v okviru različnih tem istega razpisa za zbiranje predlogov). Pravilo velja tudi za pridružene mestne organe (občina je lahko vključena le v en projektni predlog kot glavni ali pridruženi mestni organ);
- mestni organi, ki so že prejeli podporo v odobrenem projektu v sklopu EUI-IA v okviru prejšnjega razpisa za zbiranje predlogov, ne morejo predložiti novega obrazca za prijavo na isto temo v celotnem obdobju trajanja pobude;
- mestni organi morajo izpolnjevati zahteve glede izključitve iz dostopa do financiranja (več podrobnosti je na voljo spodaj v oddelku 8.5 „Merila za izključitev za prosilce za donacije“ in v poglavju 3.3 smernic EUI-IA „Merila za izključitev za prosilce za donacije“).

Agencije in podjetja (npr. na področju energije/ravnanja z odpadki, gospodarskega razvoja, spodbujanja turizma itd.), ki so v popolni ali delni lasti občine/mestnega okraja, se ne štejejo za lokalne upravne enote in jih zato ni mogoče priznati kot upravičene mestne organe. Kljub temu so te organizacije lahko vključene v partnerstvo kot izvajalski partnerji (več podrobnosti o vlogah in odgovornostih izvajalskih partnerjev je na voljo v smernicah EUI-IA, poglavje 2.1.2 „Tipologija evropske pobude za mesta – partnerji za inovativne ukrepe“).

Opozoriti je treba, da se v primeru združenj ali skupin mestnih organov s pravnim statusom organiziranih aglomeracij (druga kategorija upravičenih organov – za podrobnosti glej zgoraj) institucija, vključno z vsemi drugimi vključenimi mestnimi organi, v okviru sklopa EUI-IA obravnava kot enoten mestni organ, zato se aglomeracija navede kot glavni mestni organ. V primeru združenj ali skupin mestnih organov brez pravnega statusa organizirane aglomeracije (tretja kategorija upravičenih organov – za podrobnosti glej zgoraj) morajo vključeni mestni organi določiti eno občino kot glavni mestni organ, druge občine pa kot pridružene mestne organe.

3. TEMATSKI SKLOP PRVEGA RAZPISA ZA ZBIRANJE PREDLOGOV EUI-IA

Pobuda EUI je bila vzpostavljena kot eno od orodij za podporo izvajanju urbane agende EU, tj. ključnega sredstva za izvajanje nove Leipziške listine. V skladu s pristopom inovativnih urbanističnih ukrepov bodo razpisi za zbiranje predlogov za sklop EUI-IA temeljili na temah, ki jih bo opredelila Evropska komisija na podlagi nove Leipziške listine in prednostnih nalogah Evropske komisije z medsektorsko razsežnostjo,

kot sta zeleni in digitalni prehod. Zaradi večje razumljivosti projektov iz sklopa EUI-IA v zvezi s kohezijsko politiko in olajšanja njihove poznejše razširitve in/ali ponovitve s sredstvi ESRR, so v razpisih za zbiranje predlogov za sklop EUI-IA navedeni tudi posebni cilji kohezijske politike, v katere je razpis usmerjen. Prijavitelji bodo morali posebno pozornost nameniti dokazovanju ustreznosti rešitev, predlaganih za preskus, za kohezijsko politiko glede na predstavljene posebne cilje. Opredeljen je tudi seznam kazalnikov (tj. kazalniki, ki se bodo uporabljali in spremljali skupaj z drugimi kazalniki, ki jih bodo projektni partnerji določili sami), da se olajša razumevanje želenih učinkov na ravni projekta in omogoči združevanje rezultatov na ravni področja politike in/ali sklopa EUI-IA.

V okviru prvega razpisa za zbiranje predlogov lahko prijavitelji predložijo projektne predloge, ki so osredotočene na novi evropski Bauhaus.

3.1 SPLOŠNA OPREDELITEV IN TEMATSKO PODROČJE

Pobuda [novi evropski Bauhaus](#), ki jo je Evropska komisija začela izvajati leta 2020, povezuje [evropski zeleni dogovor](#) z našimi življenjskimi prostori in izkušnjami ter izraža ambicijo EU po ustvarjanju lepih, trajnostnih in vključujočih krajev, proizvodov in načinov življenja. Spodbuja nove načine bivanja, kjer trajnostnost sovпада s slogom, s tem pa pospešuje zeleni prehod v različnih sektorjih našega gospodarstva in naših družbah ter na drugih področjih našega vsakdanjega življenja. Cilj je vsem prebivalcem zagotoviti dostop do dobrin, ki so krožne in ogljično manj intenzivne, ki podpirajo obnovo narave in varujejo biotsko raznovrstnost. Pobuda novi evropski Bauhaus poziva vse nas, naj si predstavljamo in skupaj gradimo trajnostno in vključujočo prihodnost, ki bo lepa za naše oči, um in dušo. Pobuda obravnava projekte, kraje, prakse in izkušnje, ki so:

- **lepi:** estetsko prijetni, a tudi navdihnjeni z umetnostjo in kulturo, se odzivajo na potrebe in izboljšujejo kakovost izkušnje, ki presega funkcionalnost;
- **trajnostni:** v skladu z naravo, okoljem in našim planetom;
- **vključujoči:** spodbujajo dialog med različnimi kulturami, disciplinami, spoloma in starostmi.

Evropska komisija³ je 15. septembra 2021 objavila Sporočilo, v katerem je na podlagi ugotovitev iz faze sooblikovanja predstavljen okvir pobude novi evropski Bauhaus, pri čemer so določeni naslednji koraki za nadaljnji razvoj pobude in predlagani niz ciljno usmerjenih ukrepov ter možnosti za financiranje. V Prilogi II⁴ k Sporočilu so opredeljene ustrezne pobude EU in instrumenti financiranja za podporo financiranju lokalnih projektov preoblikovanja.

³https://europa.eu/new-european-bauhaus/document/download/6d54623a-09c1-4a60-a8f5-7c292f679f69_en?filename=COM%282021%29_573_EN_ACT.pdf

⁴https://europa.eu/new-european-bauhaus/document/download/cc1a6e27-9084-49e2-b6b5-66f8d35773d9_en?filename=COM%282021%29_573_2_EN_annex.pdf

Ob upoštevanju dejstva, da sta preoblikovanje in preskušanje na lokalni ravni že od nekdaj sestavni del kohezijske politike, je v Prilogi II določena zaveza GD REGIO za financiranje številnih visoko inovativnih projektov, ki bodo izbrani na prvem razpisu za zbiranje predlogov za sklop EUI-IA.

Prvi razpis za zbiranje predlogov za sklop EUI-IA bo namenjen financiranju projektov, ki bodo zagotovili **oprijemljive, resnične primere posegov pobude novi evropski Bauhaus, ki v celoti vključujejo tri temeljne vrednote pobude**, tj. trajnostnost, vključevanje in estetiko, do najvišje ravni ambicij⁵ v skladu z okvirom, predlaganim v kompasu za novi evropski Bauhaus.

Projekti morajo izhajati iz **participativnih in naddisciplinarnih** procesov na lokalni ravni ter se izvajati v okviru teh procesov.

Razpis za zbiranje predlogov za sklop EUI-IA bo postavil na preizkušnjo našo sposobnost, da trenutne urbane izzive spremenimo v priložnosti in jih obravnavamo s celostnimi rešitvami, pri čemer evropski zeleni dogovor pretvorimo v inovativne ukrepe, ki državljanom omogočajo, da usmerjajo **spmembe v smeri zelenih in vključujočih** mest, krajev in lokalnih skupnosti. Z osredotočanjem na **področja, ki imajo največ možnosti, da navdihnejo kohezijsko politiko**, bo cilj razpisa za zbiranje predlogov za sklop EUI-IA opredeliti **vodilne akterje pri preoblikovanju krajev v okviru pobude novi evropski Bauhaus in aktiviranju** programov kohezijske politike v **širšem obsegu** po vsej Evropski uniji.

Evropska komisija želi doseči uravnotežen nabor projektov, ki bodo izpolnjevali najvišje standarde kakovosti, hkrati pa odražali geografsko, prostorsko in demografsko raznolikost evropskih mest.

3.2 POMEN ZA MESTNE ORGANE IN NJIHOVA VLOGA

Evropski zeleni dogovor je zelo odvisen od ukrepov mest, s katerimi želijo doseči svoj glavni cilj podnebne nevtralnosti do leta 2050. Mesta porabijo več kot 65 % svetovne energije in povzročijo več kot 70 % svetovnih emisij CO₂. Kot javna dobrina so obenem tudi gonilna sila premišljenih inovacij in prožni prostori, v katerih institucije, družbeno-gospodarski akterji in širša civilna družba delujejo kot temeljen ekosistem, v katerem se lahko oblikujejo pristopi pobude novi evropski Bauhaus.

Mestni organi so bili s svojimi človeškimi in finančnimi viri vedno vozlišča za ideje za preoblikovanje in nove pobude. Njihovo obvladovanje urbanističnega načrtovanja in oblikovanja (vključno z instrumenti in praksami, kot so stanovanjska dovoljenja, prenova sosesk in prilagodljiva ponovna uporaba stavb), njihovo strokovno znanje na področju upravljanja zemljišč, infrastrukture ali mobilnosti ter njihovo posebno poznavanje lokalnih potreb in zmogljivosti omogočajo mestnim organom, da prevzamejo vodilno vlogo pri uresničevanju ciljev pobude novi evropski Bauhaus na terenu.

⁵ Kompas za novi evropski Bauhaus zagotavlja smernice za razlikovanje med običajnimi (raven 1) in bolj izpopolnjenimi pristopi (ravni 2 in 3) k filozofiji in delovnim metodam pobude novi evropski Bauhaus. Kompas je priporočljivo upoštevati pri oblikovanju projektnih predlogov in opisovanju v obrazcih za prijavo.

Mestni organi so tudi tisti, ki so bližje državljanom in deležnikom ter lahko aktivirajo različne lokalne akterje (od znanstvenikov do inženirjev, umetnikov, oblikovalcev, akterjev iz kulturnega in ustvarjalnega sektorja ter podjetnikov) in sodelujejo s prebivalstvom. Imajo zmožnost, da usmerjajo razprave o lokalnih potrebah, povezujejo točke, iščejo sinergije, gradijo mostove med različnimi disciplinami in spreminjajo nove zamisli v oprijemljive avantgardne projekte.

3.3 SPODBUDE ZA MESTNE ORGANE

Razpis za zbiranje predlogov za sklop EUI-IA ne bo določal narave pričakovanih predlogov. Vendar so mesta pozvana, naj preučijo naslednje štiri teme, ki imajo največ možnosti za oblikovanje inovativnih rešitev ter ustvarjanje jasnega predstavitvenega učinka, ki bi spodbudil uporabo kohezijske politike na mestnih območjih, in/ali ki bi lahko mobilizirale zadevna sredstva za njihovo uporabo, zlasti naložbe iz ESRR v okviru specifičnih ciljev, navedenih v „ciljih kohezijske politike“ (glej oddelek spodaj).

Gradnja in prenova v duhu krožnosti in ogljične nevtralnosti: tema zajema projekte, ki so osredotočeni na prenovo ali gradnjo stavb⁶ s poudarkom na ogljično nevtralnem ali pozitivnem delovanju in popolni krožnosti. Poleg učinkovitosti v smislu emisij ogljika, ki nastanejo pri obratovanju stavbe, vključuje tudi upoštevanje emisij v celotnem življenjskem ciklu. To zahteva razmislek o tem, kako zmanjšati porabo energije z ohranjanjem ali ponovno uporabo lokalnih materialov in virov, uporabo zelenih tehnologij ter zmanjšanjem in/ali predelavo odpadkov. Projekti bi si morali prizadevati za doseganje regenerativne arhitekture, ki vrača več, kot jemlje, in spodbuja uporabnike k trajnostnemu ravnanju. Takšni inovativni postopki gradnje in prenove bi morali spodbujati tudi sodelovanje (npr. s spodbujanjem dejavnosti, ki jih usmerjajo prebivalci) in vključevanje (npr. nova znanja, delovna mesta in/ali funkcije za prikrajsane skupine) pri zagotavljanju dostopnosti (vključno s cenovno dostopnostjo) za vse, s posebnim poudarkom na manj zastopanih skupinah, ter dolgoročni cilj, ki vključuje predlog novega, ponovljivega modela solidarnosti in sodelovanja. Končno morajo nove ali prenovljene stavbe nuditi resnično kakovostno izkušnjo, ki presega njihovo funkcionalnost, ter uporabnikom in širši skupnosti dajati občutek pripadnosti in varnosti (npr. z upoštevanjem njihovega čutnega zaznavanja, tj. vizualnega, taktilnega, akustičnega, in ustvarjanjem dialoga z obstoječim kulturnim, družbenim in naravnim okoljem).

Ohranjanje in preoblikovanje kulturne dediščine: tema zajema projekte, katerih cilj je ohraniti kulturno dediščino in omogočiti enakopraven dostop do nje ali preoblikovati spomenike kulturne dediščine z visokim družbenim namenom (npr. s prebivalci, zlasti marginaliziranimi skupinami, in za njih) in nizkim ogljičnim odtisom (tj. regenerativni pristop k ohranjanju in/ali preoblikovanju stavb kulturne dediščine in/ali s tem povezanih kulturnih storitev). Tema zajema tudi aktiviranje in kombinacijo ljudskega znanja in izkušenj z novimi tehnologijami za sodobne rešitve in proizvode, povezane z lokalno dediščino. Ta pozornost do kulturne dediščine lahko omogoči, da obnovimo svoj dialog z zgodovino, vzpostavimo

⁶ Od projektov, ki vključujejo gradnjo novih stavb, se pričakuje, da bodo dosegali najboljše rezultate pri recikliranju.

nove odnose med kraji in ljudmi ter omogočimo kolektivno prenovo našega sedanjega in prihodnjega načina življenja.

Prilagajanje in preoblikovanje stavb za cenovno dostopne stanovanjske rešitve: tema zajema projekte, ki so osredotočeni na prilagajanje in preoblikovanje opuščenih in/ali praznih stavb za stanovanjske namene s pomočjo inovativnih, ustvarjalnih in/ali umetniških tehnik ali materialov ter trajnostnih gradbenih postopkov. Takšni projekti bi se spopadli z energetske revščino, omogočili cenovno dostopnejša stanovanja ter ustvarili pogoje za (prihodnje) prebivalce in lokalne akterje, da bodo lahko sprejemali odločitve v vseh fazah življenjskega cikla stavb. Pri oživljanju revnih sosesk ali mestnih središč se lahko skupaj razviti prilagoditveni projekti borijo proti odseljevanju in/ali segregaciji, krepijo občutek pripadnosti in varnosti ter prispevajo k podnebni odpornosti (zmanjšanje emisij toplogrednih plinov zaradi dnevnih migracij in prometa) in bolj trajnostni rabi zemljišč (preprečevanje širjenja mest). Projekti lahko zajemajo tudi inovativne stanovanjske rešitve, ki predstavljajo začasne odzive na izredne razmere z visokimi estetskimi in trajnostnimi standardi.

Obnova mestnih površin: tema zajema projekte regeneracije mest, ki združujejo trajnost, estetiko in vključenost. Projekti so lahko osredotočeni na obnovo mestnih območij, ki so zapuščena ali se soočajo s težavami (npr. negotovostjo), preobrazbo degradiranih območij, vključno z renaturacijo mest in razvojem zelene infrastrukture, ali zagotavljanjem/nadgradnjo univerzalnega dostopa do varnih, odprtih in vključujočih zelenih in/ali javnih površin. Da bi se izboljšali življenjski pogoji v mestih za njihove prebivalce, bi si morali takšni projekti obnove prizadevati za vključevanje prebivalcev, zlasti manj zastopanih skupin ali skupnosti, v procese sooblikovanja.

3.4 CILJI KOHEZIJSKE POLITIKE

Projekti, predlagani za financiranje, morajo izkazovati prispevek k enemu od specifičnih ciljev kohezijske politike EU za obdobje 2021–2027 (tistemu, ki je najpomembnejši za predlagano rešitev):

- specifični cilj 2.1 „Spodbujanje energetske učinkovitosti in zmanjševanje emisij toplogrednih plinov“ (bolj zelena Evropa);
- specifični cilj 2.6 „Spodbujanje prehoda na krožno gospodarstvo, gospodarno z viri“ (bolj zelena Evropa);
- specifični cilj 2.7 „Spodbujanje varstva narave in biotske raznovrstnosti, zelene infrastrukture v urbanem okolju ter zmanjšanje onesnaženja“ (bolj zelena Evropa);
- specifični cilj 4.3 „Spodbujanje socialno-ekonomskega vključevanja marginaliziranih skupnosti, gospodinjstev z nizkimi dohodki in prikrajšanih skupin, tudi ljudi s posebnimi potrebami, s celostnimi ukrepi, vključno s stanovanjskimi in socialnimi storitvami“ (bolj socialna in vključujoča Evropa);

- specifični cilj 4.6 „Krepitev vloge kulture in trajnostnega turizma pri gospodarskem razvoju, socialni vključenosti in socialnih inovacijah“ (bolj socialna in vključujoča Evropa);
- specifični cilj 5.1 „Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na mestnih območjih“ (Evropa bližje državljanom).

3.5 KAZALNIKI REZULTATOV IN IZLOŽKOV

Projektni predlogi bodo med drugim ocenjeni glede na sposobnost doseganja verodostojnih rezultatov in zanesljivost metodologije za merjenje teh rezultatov.

Zlasti v okviru tega razpisa za zbiranje predlogov za sklop EUI-IA so mestni organi pozvani, da opredelijo niz kazalnikov, ki celostno zajemajo vse medsebojno povezane preobrazbe pobude novi evropski Bauhaus, v katere nameravajo vlagati.

Mestni organi se lahko v svojih vlogah sklicujejo na katerega koli od spodaj navedenih kazalnikov, kadar koli je to pomembno za njihove projektne zamisli. Seznam ni predpisan ali izčrpen. Vključuje kazalnike, ki niso izključno specifični za pobudo novi evropski Bauhaus, vendar so lahko v pomoč pri izražanju oprijemljivih rezultatov. Dopolniti ga je treba s kazalniki, ki so pomembni za posamezen projekt, vključno s tistimi, ki omogočajo na primer oceno kakovosti postopkov ali stopnje zadovoljstva prizadetih oseb.

Mestni organi lahko opredelijo lastne kazalnike za posamezne projekte, pri čemer upoštevajo navedene kazalnike, da bi na najbolj jasen in prepričljiv način prikazali spremembe, ki jih njihov projekt lahko ustvari. Predlagani sklop kazalnikov mora smiselno zajemati tri razsežnosti pobude novi evropski Bauhaus in z njimi povezana načela udeležbe, naddisciplinarnosti in sodelovanja na več ravneh. Zagotoviti bi moral podlago za opredelitev ravni sodelovanja lokalne skupnosti, povečanja vloge in odgovornosti ter sodelovanja med različnimi disciplinami in ravni medsektorskega povezovanja predlaganih projektov.

Kazalniki izložkov

- Ustvarjeni novi proizvodi in storitve (merska enota: novi proizvodi/storitve);
- podprta infrastruktura (nova, obnovljena, preurejena ali posodobljena) (merska enota: podprte infrastrukture);
- ustvarjena in/ali podprta nova oprema (merska enota: nova oprema);
- podprte osebe (usposobljene, dodatno usposobljene, s spremstvom ali s pomočjo) (merska enota: osebe);
- stanovanja z izboljšano energijsko učinkovitostjo (merska enota: stanovanja);

- javne stavbe z izboljšano energijsko učinkovitostjo (merska enota: kvadratni metri);
- zelena infrastruktura, ki se podpira za druge namene, ne za prilagajanje podnebnim spremembam (merska enota: hektarji);
- površina podprtih saniranih zemljišč (merska enota: hektarji);
- kapaciteta novih ali posodobljenih socialnih stanovanj (merska enota: osebe);
- deležniki, ki sodelujejo pri pripravi in soizvajanju projekta (merska enota: udeležba deležnikov);
- državljani, ki sodelujejo pri pripravi in soizvajanju projekta; (merska enota: osebe);
- odprte površine, ustvarjene ali obnovljene na mestnih območjih (merska enota: kvadratni metri).

Kazalniki rezultatov

- Delovna mesta, ustvarjena v podprtih subjektih (merska enota: letni EPDČ);
- uporabniki novih in nadgrajenih digitalnih storitev, proizvodov in procesov (merska enota: uporabniki/leto);
- ocenjene emisije toplogrednih plinov (merska enota: tone ekvivalenta CO₂/leto);
- ločeno zbrani odpadki (merska enota: tone/leto);
- reciklirani odpadki (merska enota: tone/leto);
- odpadki, uporabljeni kot surovine (merska enota: tone/leto);
- obnovljena zemljišča, ki se uporabljajo za zelene površine, socialna stanovanja, gospodarsko ali drugo rabo (merska enota: hektarji);
- letni uporabniki posodobljenih in/ali v socialna stanovanja preurejenih stavb (merska enota: uporabniki/leto);
- obiskovalci ohranjenih in/ali preoblikovanih objektov kulturne dediščine (merska enota: obiskovalci/leto);
- delež deležnikov, ki predstavljajo ustvarjalne sektorje⁷ v partnerstvu (enota merjenja: odstotek ustvarjalnih deležnikov med partnerji);

⁷ Npr. oblikovalci, arhitekti, umetniki.

- dosežena stopnja sodelovanja pri sodelovanju z lokalnimi skupnostmi – obveščanje, posvetovanje, soustvarjanje, soodločanje (merska enota: odstotek vključenega lokalnega prebivalstva).

4. FAZE PROJEKTA

Življenjsko obdobje projekta v sklopu EUI-IA vsebuje štiri faze (za podrobnosti glej smernice EUI-IA):

- priprava projekta** (krita s pavšalnim zneskom) zajema vse dejavnosti, povezane s pripravo projektne vloge, in se konča z odobritvijo projekta za financiranje s strani organov pobude EUI;
- začetna faza projekta** (krita s pavšalnim zneskom) traja šest mesecev in se začne po uradni odobritvi projekta. Je ločena od izvedbene faze, poteka pred uradnim začetkom izvajanja projekta in je namenjena izključno preverjanju pripravljenosti projekta (vključno s predhodno revizijo) ter dejavnostim vodenja projekta, da se ustvarijo pogoji za nemoten začetek in izvajanje projektnih dejavnosti;
- izvedbena faza projekta** traja tri leta in pol. Začne se po uspešnem zaključku začetne faze projekta in traja do odobrenega datuma zaključka izvajanja projekta.

Opozoriti je treba, da so pri dolžini projektnih delovnih svežnjev, ki se izvajajo v izvedbeni fazi, določene razlike:

- „horizontalni“ delovni svežnji: vodenje, spremljanje in vrednotenje projekta, obveščanje o projektu in njegova kapitalizacija trajajo celotno obdobje izvedbene faze (tri leta in pol). Pričakuje se, da bodo v zadnjih šestih mesecih faze izvajanja (ko se zaključi pilotni preskus inovativne rešitve, tj. izvajanje tematskih delovnih svežnjev) „horizontalni“ delovni svežnji osredotočeni na: povzetek in vrednotenje projektnih dejavnosti, pripravo sklepnih ugotovitev projekta, nadaljnje obveščanje, razširjanje in kapitalizacijo rezultatov projekta in pridobljenih izkušenj, pripravo zapuščine projekta z razmislekom o možnostih za nadaljevanje in razširitev preskušanih rešitev, ki so se izkazale za uspešne po koncu financiranja sklopa EUI-IA, prilagajanje preskušene inovativne rešitve v mestih partnerjev za prenos in njeno nadaljnjo uporabo drugod po Evropi ter na končno poročanje;
- **tematski delovni svežnji lahko trajajo največ tri leta in se morajo končati šest mesecev pred koncem izvedbene faze**, da se – kot je navedeno zgoraj – omogoči ustrezna ocena izvajanja projekta in preskušene inovativne rešitve za doseganje ciljev ter pričakovanih rezultatov, spodbudijo dejavnosti prenosa in nadaljnja kapitalizacija dosežkov projekta. Ocena uspešnosti projekta in preizkušene inovativne rešitve je ključnega pomena za razširitev na mestnem območju projekta in ponovljivost v drugih

mestih po Evropi, zato je treba šestmesečno obdobje po eksperimentiranju nameniti ocenjevalnim dejavnostim;

- **delovni sveženj prenosa se začne najpozneje 12 mesecev po datumu začetka projekta in traja do konca faze izvajanja.** Začetek tega delovnega svežnja določijo MUA in partnerji za prenos po analizi najbolj izvedljivega in koristnega trenutka za začetek sodelovanja. Partnerjem za prenos bi moral omogočiti, da se vključijo v najbolj primernem trenutku že v začetnih fazah izvajanja projekta.
- iv. faza **upravnega zaključka** (krita s pavšalnim zneskom) traja tri mesece in je povezana z vsemi upravnimi dejavnostmi, ki sledijo izvedbeni fazi, da se projekt zaključi ter potrdijo opisni dokumenti in dokumenti finančnega poročanja. Opozoriti je treba, da se pričakuje, da bodo v tej fazi predstavniki projekta EUI-IA še vedno na voljo za sodelovanje pri dejavnostih kapitalizacije in razširjanja znanja, ki jih je začel izvajati stalni sekretariat.

5. NAČELA FINANCIRANJA

Načelo skupnih stroškov

Sklop EUI-IA upošteva načelo skupnih stroškov. To pomeni, da **v času, ko projekt prejema sofinanciranje iz ESRR v višini do 80 % upravičenih stroškov, mora vsak partner (glavni in pridruženi mestni organi, izvajalski partnerji in partnerji za prenos), ki prejema sredstva iz ESRR, zagotoviti vsaj 20 % javnega ali zasebnega prispevka za dopolnitev proračuna iz lastnih sredstev ali drugih virov** (vendar ne iz drugega vira financiranja EU). Prispevek partnerjev je lahko v obliki denarja in/ali v naravi.

Plačila iz ESRR

Shema plačil za sklop EUI-IA temelji predvsem na načelih predplačil iz ESRR in povračila dejansko nastalih stroškov:

- **prvo plačilo (predplačilo) iz ESRR** v višini 50 % nepovratnih sredstev ESRR se glavnemu mestnemu organu izplača v 90 dneh po uspešnem zaključku začetne faze. To prvo predplačilo zajema tudi dva pavšalna zneska za delovna svežnja Priprava projekta in Začetna faza. Ta skupni pavšalni znesek v višini 100 000 EUR skupnih upravičenih stroškov (tj. 80 000 EUR sredstev iz ESRR) je sestavljen iz pavšalnega zneska v višini 25 000 EUR (tj. 20 000 EUR iz ESRR) za pripravo projekta in pavšalnega zneska v višini 75 000 EUR (tj. 60 000 EUR iz ESRR) za začetno fazo;
- **drugo plačilo (predplačilo) iz ESRR** v višini 30 % nepovratnih sredstev ESRR se glavnemu mestnemu organu izplača po predložitvi in odobritvi finančnega zahtevka 1, ki vključuje izdatke projekta, potrjene s prvostopenjsko kontrolo. Pred potrditvijo prvostopenjske kontrole morajo prijavljeni izdatki dosegati vsaj 35 % celotnega proračuna projekta. Če izdatki projekta, potrjeni

s prvostopenjsko kontrolo, ne dosegajo 35 % skupnih upravičenih stroškov, se drugo predplačilo iz ESRR izplača na osnovi sorazmernosti;

- **tretje plačilo iz ESRR**, ki ustreza največ 20 % nepovratnih sredstev iz ESRR, se glavnemu mestnemu organu izplača po odobritvi (končnega) četrtega letnega poročila o napredku in končnega poročila o kakovosti ter potrditvi izdatkov projekta v finančnem zahtevku 2 s prvostopenjsko kontrolo. Končno letno poročilo o napredku se predloži najpozneje en mesec po končani izvedbeni fazi, (končni) finančni zahtevki 2 pa skupaj s končnim poročilom o kakovosti ob koncu faze upravnega zaključka. Če izdatki projekta, potrjeni s prvostopenjsko kontrolo, ne dosegajo 100 % skupnih upravičenih stroškov projekta, se tretje plačilo iz ESRR izplača na osnovi sorazmernosti. Opozoriti je treba, da tretje plačilo ne temelji več na načelu predplačila, temveč na načelu povračila nastalih in plačanih stroškov. Projektni partnerji morajo zato vnaprej financirati svoje izdatke v zadnji fazi izvajanja projekta (ki niso zajeti v 80 % prejetega predplačila). Tretje plačilo zajema tudi pavšalni znesek v višini 20 000 EUR skupnih upravičenih stroškov (kar ustreza 16 000 EUR ESRR), ki zajema fazo upravnega zaključka projekta;

6. USTVARJANJE IN RAZVOJ PROJEKTOV

6.1 PARTNERSTVO

Kot je predstavljeno v oddelku 2 „Upravičeni organi – kdo se lahko prijavi“, lahko obrazec za prijavo v okviru razpisa za zbiranje predlogov za sklop EUI-IA predložijo samo upravičeni mestni organi. Od glavnega mestnega organa se pričakuje, da bo v okviru projekta EUI-IA neposredno vključen v preskušanje in bo z vzpostavitvijo in vodenjem močnega projektne partnerstva imel strateško vodilno vlogo pri razvoju projekta EUI-IA, da bo projekt tehnično, znanstveno in finančno izvedljiv.

V projektno partnerstvo so vključeni:

- **izvajalski partnerji** – ključne institucije in organizacije, ki lahko prispevajo k izvajanju projekta in imajo aktivno vlogo pri izvajanju in financiranju projektne dejavnosti z zagotavljanjem finančnega prispevka za projekt (delež proračuna, ki ga zagotavlja projektni partner, tj. stopnja sofinanciranja);
- **Partnerji za prenos** – mesta, ki se želijo učiti iz preskušanja in replicirati inovativne rešitve, spremljajo izvajanje projekta in glavnemu mestnemu organu zagotavljajo zunanji pogled na prenosljivost ter ponovljivost preskušene inovativne rešitve;

- (če je primerno) povezani mestni organ(-i).

Vsi projektni partnerji (glavni ali pridruženi mestni organi, izvajalski partnerji in partnerji za prenos), ki so upravičeni do sredstev iz ESRR, morajo zagotoviti lastne prispevke.

Vsi partnerji morajo imeti sedež v Evropski uniji (možna je vključitev izvajalskih partnerjev iz različnih držav, če imajo sedež v državah članicah EU in če obstaja jasna utemeljitev glede dodane vrednosti za projekt). Od vseh vključenih partnerjev se pričakuje tudi, da bodo svoje sodelovanje formalizirali s podpisom partnerskega sporazuma.

Glavni mestni organ

Projekti morajo izkazovati jasno odgovornost mestnega organa, ki je aktivno vključen v izvajanje dejavnosti in lokalno partnerstvo. Sklop EUI-IA deluje na podlagi glavnega mestnega organa, ki je odgovoren za splošno izvajanje in vodenje celotnega projekta. Glavni mestni organ nosi celotno finančno in pravno odgovornost do pooblaščenega subjekta. Drugi projektni partnerji so v razmerju do glavnega mestnega organa odgovorni sami. Odgovornosti partnerstva, ki ga zastopa glavni mestni organ, so opisane v sporazumu o dodelitvi sredstev, sklenjenim med glavnim mestnim organom in pooblaščenim subjektom, ter v partnerskem sporazumu, ki ga podpišejo vsi vključeni partnerji po odobritvi projekta (partnerji za prenos pa potem, ko so izbrani). Glavni mestni organ mora zagotoviti sodelovanje vseh projektnih partnerjev pri oblikovanju in izvajanju projekta.

Pridruženi mestni organi

Vsako obstoječe združenje mestnih organov (nacionalna/regionalna združenja mestnih organov, teritorialni sporazumi ali združenja, razvojna okrožja itd.) s pravnim statusom organizirane aglomeracije ali brez njega ter posamezni mestni organi, ki nimajo formaliziranega sporazuma o sodelovanju, vendar se želijo skupaj prijaviti v okviru sklopa EUI-IA, morajo v obrazcu za prijavo navesti eno lokalno upravno enoto kot glavni mestni organ in druge lokalne upravne enote kot pridružene mestne organe. Pridruženi mestni organi so odgovorni za izvajanje posebnih dejavnosti in pripravo povezanih rezultatov/izložkov. Pridruženi mestni organi imajo delež v proračunu projekta in poročajo o stroških, nastalih pri izvajanju dejavnosti. Podrobne informacije o pridruženih mestnih organih (vključno s pravnim statusom, izkušnjami in pristojnostmi, kontaktnimi osebami itd.) se navedejo v obrazcu za prijavo.

Priporočljivo je, da so združenja in/ali skupine mestnih organov (brez statusa organiziranih aglomeracij), ki se želijo prijaviti, ozemeljsko povezane in si prizadevajo omejiti število vključenih pridruženih mestnih organov.

Pridruženi mestni organi formalizirajo pogodbeno razmerje z glavnim mestnim organom tako, da kot drugi projektni partnerji po odobritvi projekta podpišejo partnerski sporazum.

Predlaganje novih oblik sodelovanja, združevanja sredstev za doseganje zelene kritične mase za skupni namen in s tem prijava na razpise za zbiranje predlogov za sklop EUI-IA kot skupina mestnih organov je možno in včasih zelo zaželeno za spodbujanje dinamike funkcionalnih mestnih območij.

Izvajalski partnerji

Razvoj močnih partnerstev med javnimi organi, zasebnim sektorjem in civilno družbo (vključno z državljani in prebivalci) je splošno priznan kot temelj trajnostnega razvoja mest. Odvisno od vprašanja, ki ga je treba obravnavati, ter na podlagi lokalnih okoliščin in prejšnjih izkušenj morajo glavni mestni organi vključiti različne kombinacije ustreznih partnerjev (institucije, agencije – tudi če so v celoti v lasti občine/mestnih okrajev, visokošolske ustanove, partnerje iz zasebnega sektorja, vlagatelje, raziskovalne ustanove, nevladne organizacije itd.), ki so potrebni za izvedbo predlagane inovativne rešitve, doseganje ciljev projekta in zagotavljanje dolgoročnih učinkov glede trajnosti in razširitve. Izvajalski partnerji morajo imeti ustrezne izkušnje in strokovno znanje, ki dopolnjujejo izkušnje in strokovno znanje glavnega mestnega organa ter prinašajo dodano vrednost celotnemu projektu. Če naj bi projekti obravnavali izzive, ki jih deležniki in ciljne skupine zaznavajo kot najbolj pereče, če naj bi bili resnično drzni, inovativni in zavezani k uporabi preskušanih rešitev v širšem obsegu po zaključku projekta, bi si morali prizadevati izkoristiti znanje in izkušnje, ki obstajajo zunaj mestnih organov v lokalnem ekosistemu, pa tudi podporo javnih in/ali zasebnih vlagateljev, ki se želijo pridružiti.

Partnerstvo bi moralo biti uravnoteženo in bi se moralo dopolnjevati glede na politične in tematske pristojnosti. Partnerstva bi morala spodbujati horizontalno (vključno z akterji, ki se ukvarjajo z različnimi razsežnostmi urbanih izzivov, ki jih je treba obravnavati) in vertikalno povezovanje (vključno z različnimi ravni upravljanja). Ni rešitve, ki bi ustrezala vsem. Prijavitelji bi se morali zavedati, da lahko partnerstva z več kot 10 partnerji zahtevajo dodatna prizadevanja in sredstva za zagotovitev učinkovitega upravljanja.

Vsaka organizacija, ki je pravna oseba, ima lahko v projektu EUI-IA vlogo izvajalskega partnerja. Izvajalski partnerji imajo aktivno vlogo pri oblikovanju in izvajanju projekta ter so odgovorni za izvedbo določenih dejavnosti in pripravo povezanih rezultatov/izložkov. Izvajalski partnerji imajo delež v proračunu projekta in poročajo o stroških, ki so nastali pri izvajanju dejavnosti. Izvajalske partnerje je treba izbrati ob upoštevanju načel preglednosti in enake obravnave. Svetovalna podjetja, katerih glavni cilj sta razvoj in vodenje evropskih projektov, ter organizacije, ki nimajo osebja, predvidenega v proračunu (prijavljajo le stroške zunanjih izvedencev), ne morejo sodelovati v projektu kot izvajalski partnerji. Podrobne informacije o izvajalskih partnerjih (vključno s pravnim statusom, izkušnjami in kompetencami, kontaktnimi osebami itd.) je treba navesti v obrazcu za prijavo. Načeloma lahko izvajalski partner sodeluje pri več projektnih predlogih v okviru istega razpisa za zbiranje predlogov, če sta prispevek in dodana vrednost v različnih projektih jasno utemeljena.

Opozoriti je treba, da mestni organi ne morejo biti obravnavani in navedeni kot izvajalski partner, temveč le kot glavni mestni organ ali pridružen mestni organ, če izpolnjujejo zgoraj navedena merila upravičenosti.

Partnerji za prenos

Partnerji za prenos so mestni organi, ki se pridružijo projektnemu partnerstvu, da bi spremljali eksperimentiranje in se iz njega učili. Pričakuje se, da bodo pri vsakem projektu EUI-IA sodelovali trije partnerji za prenos iz drugih držav članic, ki niso država glavnega mestnega organa.

Partner za prenos lahko postane vsak mestni organ lokalne upravne enote, ki je glede na stopnjo urbanizacije (DEGURBA) Eurostata opredeljen kot mesto, kraj ali predmestje (kar ustreza Eurostatovi oznaki DEGURBA 1 oziroma oznaki DEGURBA 2) in ima sedež v Evropski uniji. Minimalno število prebivalcev ni zahtevano (partnerji za prenos lahko postanejo mesta vseh velikosti).

Logika, na kateri temelji poziv partnerjem za prenos, da se vključijo v projektno partnerstvo, je spodbujati prilagodljivost preskušene rešitve v druga mestna okolja v EU in tako povečati možnosti za njeno dolgoročno ponovitev v tujini in uporabo v širšem obsegu, po možnosti s financiranjem iz glavnih programov kohezijske politike in zlasti iz ESRR. S tem se lahko podpre tudi izmenjave znanja med mesti EU in vzpostavitev dolgoročnih odnosov med njimi. Sodelovanje v preskusu bo partnerjem za prenos omogočilo, da okrepijo svoj inovacijski potencial in povečajo svoje zmogljivosti za izvajanje inovativnih rešitev (tako v smislu vsebine kot procesa) ter se pripravijo na postopek prilagajanja in celotne ali delne ponovitve preskušene inovativne rešitve v svojih mestih, saj bodo sodelovali pri dejavnostih prenosa in imeli koristi od rešitve, ki se bo uresničila in prinesla rezultate, pa tudi premagala težave in ovire na poti do inovacije.

Partnerje za prenos je treba opredeliti in izbrati, od njih pa se pričakuje, da se bodo zavezali k projektному partnerstvu najpozneje v začetni fazi. Sodelovanje za prenos, ki se izvaja s prenosom delovnega svežnja, se mora začeti najpozneje po 12 mesecih od začetka izvajanja projekta. Partnerjem za prenos bo dodeljen fiksni proračun.

Vključevanje ciljnih skupin in širše skupine deležnikov

Pri pripravi projekta EUI-IA in nato v vseh fazah projekta je treba **glede na naravo projekta** opredeliti in vključiti **širšo skupino deležnikov: lokalne skupnosti, socialni partnerji, podjetja, nevladne organizacije, strokovnjaki, institucije, organizacije, posamezniki itd., pa tudi ciljne skupine projekta (tj. odvisno od projekta: državljani, pripravniki, iskalci zaposlitve, ranljive skupine in/ali marginalizirane skupnosti, uporabniki določene storitve ali uprave), na katere lahko projekt vpliva ali bo vplival.** Opredelitev deležnikov, razumevanje njihovega vpliva na projekt EUI-IA ter uravnoteženje njihovih potreb in pričakovanj so ključnega pomena za uspeh projekta. Zato bi morali mestni organi zbrati vse ustrezne deležnike, da bi bolje opredelili težave in potrebe, se dogovorili o skupni viziji ali želeni spremembi, h kateri naj bi prispeval projekt EUI-IA, ter oblikovali konkretne rešitve in ukrepe, ki bodo odpravili težave in pripeljali do želene spremembe. Širša skupina deležnikov ima neposredne in/ali posredne koristi, vendar nima neposredne vloge pri izvajanju projekta EUI-IA, zato se ti deležniki ne smejo šteti za partnerje projekta EUI-IA. Iz tega razloga jim ni niti dodeljen poseben proračun niti nimajo izrecnih odgovornosti pri izvajanju projekta, vendar se štejejo za pomembne in bi jih bilo treba aktivno vključiti (soustvarjanje), da se zagotovi nemotena in učinkovita izvedba projekta.

6.2 INTERVENCIJSKA LOGIKA IN DELOVNI NAČRT PROJEKTA

Intervencijska logika projekta EUI-IA je prikaz jasnega in dobro premišljenega razumevanja, kako naj bi načrtovani ukrepi pripeljali do želenih sprememb in predvidenih rezultatov. Gre za način opisovanja

logičnega zaporedja med začetnimi potrebami, vložki, projektnimi dejavnostmi, izložki, rezultati in končnim učinkom. Je orodje za strukturiranje kompleksnih intervencij in pripravo vrednotenja projekta. Intervencijska logika opisuje, kakšni so razlogi za intervencijo/projekt, kakšni so izzivi/potrebe, ki so sprožili intervencijo, katere težave naj bi intervencija rešila, kakšna je „želena sprememba“ in kako naj se te spremembe dosežejo.

Intervencijska logika je sestavljena iz strateških in operativnih elementov ter elementov spremljanja in vrednotenja:

- strateški elementi vključujejo: splošni cilj, specifične cilje in pričakovane rezultate;
- operativni elementi vključujejo: delovni načrt projekta, delovne svežnje, dejavnosti, rezultate in izloške.

Delovni načrt projekta pojasnjuje vse, kar je povezano z načinom izvajanja vašega projekta. To je načrt, ki predstavlja vodilo za izvajanje vašega projekta, če bo financiran. Delovni načrt je razčlenitev projekta na glavne korake, imenovane delovni svežnji, delovni svežnji pa so razdeljeni na manjše korake, imenovane dejavnosti. Dejavnosti vodijo do rezultatov, vsak delovni sveženj pa do enega ali več izložkov.

Delovni svežnji so gradniki delovnega načrta, predstavljajo glavne stebre projekta in so sestavljeni iz povezanih projektnih dejavnosti, ki so potrebne za izvedbo določenih delov projekta in pripravo izložkov projekta. Za strukturiranje projekta EUI-IA bi bilo treba uporabiti naslednji sklop delovnih svežnjev:

- delovni sveženj Priprava in začetek projekta,
 - delovni sveženj Vodenje projekta,
 - delovni sveženj Spremljanje in vrednotenje,
 - delovni sveženj Obveščanje in kapitalizacija,
 - tematski delovni svežnji,
 - delovni sveženj za prenos,
 - delovni sveženj Zaključek;
- elementi spremljanja in vrednotenja vključujejo: kazalnike izložkov in kazalnike rezultatov.

6.3 PODPORA STROKOVNJAKOV

Vsak projekt, ki se financira v okviru sklopa EUI-IA, bo deležen podpore strokovnjaka za pobudo EUI. Natančneje, strokovnjaki za pobudo EUI bodo projektom nudili:

- svetovanje in usmerjanje na strateški in operativni ravni v zvezi s projektom in njegovim izvajanjem;
- pomoč pri pripravi projektne dokumentacije in izložkov, ki bodo zajemali in razširjali dosežke ter možnosti za uporabo po končanem izvajanju (trajnostnost, možnost razširitve in prenosljivosti), pridobljene izkušnje in dobre prakse širši javnosti, da bi olajšali uporabo najuspešnejših inovacij v drugih mestih EU;
- sodelovanje in prispevanje k dejavnostim kapitalizacije in razširjanja;
- pomoč pri izvajanju delovnega svežnja za prenos.

Strokovnjaki EUI bodo stalno zagotavljali podporo in svetovanje med izvajanjem projektov ter v zaključni fazi.

Strokovnjaki EUI so posamezniki s poglobljenim znanjem o urbanih temah, ki so pomembne za vsak razpis za zbiranje predlogov. Imajo izkušnje pri sodelovanju z mestnimi organi v projektih, ki vključujejo javne naložbe in njihovo dejansko izvedbo, dobro poznajo okvir kohezijske politike ter imajo dokazane izkušnje pri podpiranju urbanističnih preskusov in inovacij.

Sklop EUI-IA neposredno krije vse stroške, povezane z dejavnostmi strokovnjakov za pobudo EUI (vključno s stroški potovanja in nastanitve). Zato prijavitelji v obrazcu za prijavo ne smejo predvideti proračunskih sredstev za ta namen.

6.4 PRENOS

Ključna novost v primerjavi s projekti inovativnih urbanističnih ukrepov, financiranimi v programskem obdobju 2014–2020, je vključitev elementov nadnacionalnega prenosa kot sestavnega dela projektov EUI-IA.

Pomembno je poudariti, da se projekti EUI-IA še vedno osredotočajo predvsem na preskušanje novih inovativnih rešitev v določenem kraju, vendar se s tem novim elementom pričakuje, da bodo procesom in rezultatom preskusov sledila partnerska mesta iz drugih držav (partnerji za prenos). V vse projekte EUI-IA je zdaj vključen poseben delovni sveženj za prenos s posebnimi dejavnostmi, proračuni, produkti in izložki.

Sklop EUI-IA je bil vzpostavljen za iskanje in podpiranje preskušanja prenosljivih in razširljivih inovativnih rešitev za reševanje vprašanj v zvezi s trajnostnim razvojem mest na ravni Evropske unije. Njegov cilj sta tudi zbiranje in izmenjava rezultatov preskusov (tudi s podpiranjem dejavnosti prenosa) za spodbujanje inovacijskih zmogljivosti in krepitev znanja za vsa mestna območja EU. Cilj je, da izloške projektov EUI-IA uporabijo (ponovijo, razširijo) tudi druga mesta EU, s čimer bi se povečal učinek celotne pobude, prispevalo k oblikovanju mestnih politik na različnih ravneh in podprlo sodelovanje med evropskimi mestnimi območji.

Vključevanje elemente prenosa bi se moralo osredotočiti na:

- omogočanje partnerjem za prenos, da spremljajo načrtovanje in poskusno uporabo preskušene inovativne rešitve;
- omogočanje partnerjem za prenos, da analizirajo svoje lokalna mestna okolja, da bi bolje razumeli, kako je mogoče inovativne rešitve prilagoditi lokalnim potrebam in razmeram;
- izmenjavo znanja in izkušenj med vsemi projektnimi partnerji;
- delitev ključnih vložkov, ki lahko v projekt EUI-IA vnesejo zunanjo perspektivo in navdihnejo partnerje za prenos;
- pripravo dokumentacije, ki jo bodo partnerji za prenos lahko uporabili za ponovitev inovativne rešitve v prihodnosti (študija o izvedljivosti in možnostih ter naložbena dokumentacija);
- pripravo zapuščine projekta EUI-IA v obliki modela EUI – inovativne rešitve, ki ga bodo lahko uporabljala druga mesta EU, ki jih zanima inovativna rešitev, s strani glavnega mestnega organa in njegovih projektnih partnerjev.

Zgoraj navedene dejavnosti se lahko izvajajo z naslednjimi **delovnimi metodami**: obiski na kraju samem, spletnimi ali izvenspletnimi delavnicami/srečanji/razpravami, strokovnimi pregledi, lastnim delom partnerjev za prenos, ki jim omogoča, da še bolje izkoristijo spoznanja, pridobljena pri prenosu, in se pripravijo na ponovitev inovativne rešitve v prihodnosti, ter drugimi želenimi oblikami dela in sodelovanja.

Od partnerjev za prenos se pričakuje, da bodo pripravili naslednje učne in naložbene rezultate in izloške: **raziskavo o zmogljivosti prenosa, študijo o izvedljivosti in možnostih ponovitve** (po eno za vsakega partnerja). Financirajo lahko tudi **naložbeno dokumentacijo in izvedbo manjših pilotnih naložb**.

Od glavnega mestnega organa se pričakuje, da bo pripravil **EUI – model inovativne rešitve**, tj. končni dokument, ki se osredotoča na prenosljivost in razširitev preskušene inovativne rešitve, da bi drugim (ne le partnerjem za prenos, temveč tudi vsem zainteresiranim mestom EU) omogočil, da se seznani z ugotovitvami, pridobljenimi na podlagi preskušanja, in pridobijo nekatere smernice o tem, kako pristopiti k ponovitvi.

Skupni proračun delovnega svežnja za prenos določi prijavitelj v sklopu EUI-IA in mora vključevati:

- proračun, ki je dodeljen glavnemu mestnemu organu in ustreznim izvajalskim partnerjem, ki podpirajo izvajanje delovnega svežnja za prenos;
- proračun za vsakega partnerja za prenos v obliki pavšalnega zneska (poenostavljena stroškovna možnost) v višini največ 150 000 EUR (tj. 120 000 EUR iz ESRR in lastni prispevek v višini 30 000 EUR).

Glavni mestni organ je odgovoren za opredelitev in izbiro partnerjev za prenos, ki jih želi vključiti v partnerstvo. Postopek določanja partnerjev za prenos bi se moral začeti že v fazi prijave, ko morajo prijavitelji opredeliti druga evropska mestna območja, ki bi lahko imela koristi od ponovitve predlagane rešitve glede na ugodne pogoje za prenos (podobne značilnosti, okolščine) ali glede na možnost krepitve inovacijskega potenciala; pojasniti, kako bodo/so bili določeni in izbrani najprimernejši partnerji za prenos in navesti morebitne partnerje za prenos, če so že določeni, skupaj s temeljnimi motivi/utemeljitvami. Ker je eden od ciljev EUI-IA, da bodo rezultate projektov uporabljala druga mesta, kar bo povečalo učinek celotne pobude, in ker je namen EUI-IA povečati ponovljivost inovativnih rešitev, razvitih v projektih, je pomembno, da lahko projekti v fazi prijave predstavijo dobro izdelan postopek, utemeljitev in motivacijo za izbiro najprimernejših partnerjev za prenos.

Partnerje za prenos je treba določiti najpozneje v začetni fazi, uspešen zaključek začetne faze pa je pogojen s tem, da partnerji za prenos podpišejo vsaj pisma o nameri.

Z izbiro partnerjev za prenos bi bilo treba omogočiti: (i) ohranitev dobrega ravnovesja z vidika raznolikosti mest, vključenih v partnerstvo (njihova velikost (majhna, srednje velika, velika mesta) in lokalizacije (manj razvite, prehodne in razvitejša regije), ter (ii) zbiranje najpomembnejših partnerjev za prenos za zagotavljanje kakovosti ponovitve. Zato **je treba pri izbiri partnerjev za prenos upoštevati nekatera vodilna načela:**

- partnerji za prenos so iz različnih držav članic EU;
- vsaj dve od štirih vključenih mest (glavni mestni organ + trije partnerji za prenos) sta iz manj razvitih regij ali prehodnih regij⁸;
- partnerstvo vključuje mesta različnih velikosti.

6.5 KATEGORIJE STROŠKOV

Projekti EUI-IA lahko vključujejo naslednje kategorije stroškov:

- osebje,

⁸ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/regions/background>

- pisarna in uprava,
- potovanje in nastanitev,
- zunanji izvedenci in storitve,
- oprema,
- infrastrukturna in gradbena dela.

Za vsako kategorijo stroškov so v smernicah EUI-IA na voljo opredelitev ter navodila za pripravo proračuna in poročanje. Projektnim partnerjem se močno priporoča, da se obrnejo na stalni sekretariat v primeru vprašanj v zvezi z upravičenostjo izdatkov, na katera v teh pravilih ni mogoče najti odgovora. Upoštevajte, da se izdatki partnerjev za prenos krijejo s pavšalnim zneskom.

Izdatke, ki se prijavijo v okviru projekta, mora revidirati prvostopenjski kontrolor. Ta mora pri svojem neodvisnem mnenju upoštevati zakonitost in pravilnost prijavljenih izdatkov, dobavo proizvodov in storitev, smotrnost prijavljenih izdatkov ter skladnost izdatkov in operacij s pravili EUI-IA, EU in nacionalnimi pravili. Ker se prvostopenjski kontrolor neposredno imenuje in financira v okviru sklopa EUI-IA, projektno partnerstvo pri pripravi proračuna projekta ne sme predvideti nobenih stroškov nadzora (revizije). Kontrole na kraju samem pri projektih bo prav tako organiziral prvostopenjski kontrolor. Kontrola na kraju samem pomeni, da si **bo prvostopenjski kontrolor dejansko ogledal projekt in preveril, ali so se določene dejavnosti, nakupi storitev in proizvodov ter naložbe dejansko izvajali v skladu z odobrenim obrazcem za prijavo in ali se upoštevajo s tem povezani predpisi.**

Kot je navedeno v načelih financiranja, projekti EUI-IA upoštevajo načelo „skupnih stroškov“: projekt se sofinancira iz ESRR v višini do 80 % skupnih upravičenih stroškov, vsak projektni partner (glavni ali pridruženi mestni organ, izvajalski partner in partner za prenos), ki prejme sredstva iz ESRR, pa mora zagotoviti finančni prispevek, da dopolni svoj proračun do ciljne vrednosti prispevka (najmanj 20 % upravičenih stroškov partnerja).

Če takšni prispevki izvirajo iz zasebnih virov, ne spadajo v okvir zakonodaje o državni pomoči. Če prispevki izvirajo iz javnih virov in če so projektne dejavnosti negospodarske, financiranje takih dejavnosti ne pomeni državne pomoči. Kadar pa gre za prispevke iz javnih virov države članice za projekte, ki vključujejo „gospodarske dejavnosti“, tj. ponujanje blaga in storitev na trgu, morajo biti taki projekti zasnovani tako, da so vsi javni prispevki skladni s pravili o državni pomoči na vseh ravneh, tj. na ravni lastnika, graditelja in/ali upravljavca projekta ali objekta. V takih primerih mora biti zagotovljeno javno financiranje v skladu z zahtevami uredbe *de minimis* ali s pogoji, določenimi v uredbi o splošnih skupinskih izjemah ali odločbi o storitvah splošnega gospodarskega pomena.

Podrobne informacije o javnih naročilih in državni pomoči so na voljo v smernicah EUI-IA.

7. POSTOPEK PRIJAVE

Sveženj za prijavo na prvi razpis za zbiranje predlogov za sklop EUI-IA vsebuje naslednje:

- te **razpisne pogoje**, ki so na voljo v vseh jezikih EU. Opozoriti je treba, da v primeru neskladij prevlada angleška različica;
- **smernice EUI-IA** (na voljo samo v angleščini), v katerih je treba podrobno preučiti splošna pravila pobude;
- **tehnične smernice za elektronsko platformo za izmenjave**;
- podrobna **navodila za izpolnjevanje obrazca za prijavo**, ki so na voljo na spletu v vseh jezikih EU na elektronski platformi za izmenjave. Opozoriti pa je treba, da v primeru neskladij prevladuje angleška različica;
- **delovni dokument Obrazec za prijavo** (delovna različica obrazca za prijavo in potrditvenega lista, tj. Wordov dokument, ki je na voljo samo v angleščini) kot orodje za pomoč pri pripravi prijave.

Vsa dokumentacija je na voljo na spletišču pobude EUI.

Postopek prijave je v celoti brezpapiren, saj se uporablja elektronska platforma za izmenjave (<https://eep.urban-initiative.eu/>). **Prijava vsebuje:**

- **obrazec za prijavo:** obrazec za prijavo je treba izpolniti prek spletne elektronske platforme za izmenjave. Sestavljen je iz razdelkov, v katerih so predstavljeni projektna zamisel in utemeljitev (vključno z informacijami o inovativnosti predloga), partnerstvo (vključno z glavnim mestnim organom, izvajalskimi partnerji, partnerji za prenos in po potrebi pridruženimi mestnimi organi), glavni cilji in pričakovani rezultati, predlagani delovni načrt in proračun. Urejanje in predložitev sta mogoča le med odprtim razpisom za zbiranje predlogov. Prijava vključuje številne samodejne povezave, formule in preverjanja. Te funkcije pomenijo, da se v obrazcu prikažejo sporočila o napakah, če ta ni pravilno izpolnjen (vključno z manjkajočim potrditvenim listom), zato ga ni mogoče oddati. S tem se bistveno zmanjša tveganje predložitve neustreznih prijav;
- **priloga:** prijavitelji lahko na elektronsko platformo za izmenjave naložijo eno prilogo, ki bo priložena obrazcu za prijavo. To je lahko zemljevid, ki prikazuje območje intervencije, graf, infografika itd. Vrsta in velikost datoteke, ki jo je treba priložiti, sta določeni v navodilih elektronske platforme za izmenjave;
- **potrditveni list:** potrditveni list se samodejno ustvari na spletni platformi med izpolnjevanjem obrazca za prijavo ali po zaključku izpolnjevanja. Treba ga je natisniti, podpisati s strani zakonitega zastopnika glavnega mestnega organa, skenirati in naložiti v razdelek H Potrditveni list na obrazcu za prijavo. Prijavnega obrazca ni mogoče oddati brez potrditvenega lista.

Priporočljivo je, da prijavitelji obrazec za prijavo izpolnijo v razumljivi angleščini, čeprav ga lahko predložijo tudi v katerem koli drugem uradnem jeziku EU. Opozoriti je treba, da bodo strateške in operativne ocene opravljene na podlagi angleške različice obrazca za prijavo (če bo obrazec predložen v drugem jeziku, ga bo v angleščino prevedel zunanji izvajalec, ki ga bo najel stalni sekretariat). Prijavitelji morajo upoštevati, da stalni sekretariat ne jamči za kakovost prevoda. Poleg tega bodo morali biti sporazum o dodelitvi sredstev, vodenje projekta, uradno poročanje, ključni rezultati in vsa komunikacija s pooblaščenim subjektom in stalnim sekretariatom v angleščini.

**Končni rok za oddajo obrazca za prijavo in potrditvenega lista je
19. 1. 2023, ob 14.00 uri po srednjeevropskem času**

8. IZBIRNI POSTOPEK

Po oddaji je vsaka prijava predmet izbirnega postopka, ki poteka v naslednjih korakih:

1. preverjanje upravičenosti;
2. strateška ocena;
3. operativna ocena.

8.1 PREVERJANJE UPRAVIČENOSTI

Stalni sekretariat po zaključku razpisa za zbiranje predlogov za sklop EUI-IA preveri upravičenost vseh predloženih projektnih prijav pred razpisnim rokom. Namen preverjanja upravičenosti je preveriti skladnost prejetih obrazcev za prijavo in njihovih prilog s formalnimi merili upravičenosti, preprečiti nadaljnje ocenjevanje neupravičenih prijav in zagotoviti enako obravnavo vseh predlogov, ki bodo izbrani za financiranje.

Merila za upravičenost za sklop EUI-IA so naslednja:

1. obrazec za prijavo je bil predložen po elektronski poti prek elektronske platforme za izmenjave pred rokom, navedenim v razpisnih pogojih v zvezi z razpisom za zbiranje predlogov;
2. obrazec za prijavo je v celoti izpolnjen;

3. prijavitelj je enoten mestni organ lokalne upravne enote, ki je glede na stopnjo urbanizacije opredeljena kot mesto, kraj ali predmestje (kar ustreza Eurostatovi oznaki DEGURBA 1 oziroma DEGURBA 2) in ima vsaj 50 000 prebivalcev,

ALI

prijavitelj je združenje ali skupina mestnih organov s pravnim statusom organizirane aglomeracije, ki jo sestavljajo lokalne upravne enote, kjer večina (vsaj 51 %) prebivalcev živi v lokalnih upravnih enotah, ki so glede na stopnjo urbanizacije (DEGURBA) Eurostata opredeljene kot mesta, kraji ali predmestja (kar ustreza oznaki DEGURBA 1 oziroma oznaki DEGURBA 2) in kjer skupno število prebivalcev znaša vsaj 50 000,

ALI

prijavitelj je združenje ali skupina mestnih organov brez pravnega statusa organiziranih aglomeracij, kjer so vsi vključeni mestni organi (glavni mestni organ in pridruženi mestni organi) lokalne upravne enote, opredeljene glede na stopnjo urbanizacije (DEGURBA) Eurostata kot mesta, kraji ali predmestja (kar ustreza oznaki DEGURBA 1 oziroma oznaki DEGURBA 2), in kjer skupno število prebivalcev (glavni mestni organ in pridruženi mestni organi) znaša vsaj 50 000;

4. obdobje upravičenosti je upoštevano: datum zaključka projekta je skladen z razpisom in zahtevami pobude;
5. upoštevane so najvišje proračunske zahteve (največ 5 milijonov EUR iz ESRR) in načelo sofinanciranja (najmanj 20 % prispevka, ki ga zagotovi partnerstvo);
6. vsi vključeni partnerji (glavni mestni organ, pridruženi mestni organi in izvajalski partnerji) so iz držav članic EU;
7. v primeru združenja ali skupine mestnih organov brez pravnega statusa organizirane aglomeracije se v obrazcu za prijavo navedejo glavni mestni organ in pridruženi mestni organi;
8. mestni organi (glavni mestni organi in/ali pridruženi mestni organi), ki se prijavljajo, sodelujejo samo v enem projektnem predlogu v okviru istega razpisa za zbiranje predlogov;
9. mestni organi (glavni mestni organi in/ali pridruženi mestni organi), ki se prijavljajo, niso bili izbrani in financirani za isto temo na prejšnjem razpisu za zbiranje predlogov EUI-IA;
10. nespremenjen potrditveni list, ki ga ustrezno podpiše zakoniti zastopnik glavnega mestnega organa, je naložen na elektronski platformi za izmenjave v razdelku Potrditveni list obrazca za prijavo.

Če niso izpolnjene vse zgoraj navedene zahteve, se prijava šteje za neustrezno, njena nadaljnja obravnava pa se prekine. Prijavitelji bodo ob koncu preverjanja upravičenosti obveščeni o odločitvi v zvezi z njihovo prijavo (nadaljevanje ali zavrnitev).

8.2 STRATEŠKA OCENA

Prijave, ki bodo razglašene za upravičene in sprejemljive, bodo predmet strateške ocene, ki jo bo opravila skupina zunanjih izvedencev. Strateška ocena predstavlja **70 %** teže celotne ocene projekta, vključuje pa naslednja merila:

- **inovativnost in ustreznost** (30 %): v kolikšni meri lahko prijavitelj dokaže, da projektni predlog prinaša novo rešitev, ki ima dodano vrednost v zvezi s temo razpisa; v kolikšni meri je rešitev ustrezna za lokalno okolje in cilje kohezijske politike;
- **partnerstvo in soustvarjanje** (12 %): v kolikšni meri je partnerstvo ustrezno in zanesljivo za izvajanje predlagane rešitve in doseganje pričakovanih rezultatov; v kolikšni meri predlog omogoča smiselno sodelovanje in soustvarjanje deležnikov, ciljnih skupin in prebivalcev;
- **merljivost rezultatov in vpliva** (12 %): v kolikšni meri so pričakovani rezultati specifični in realni ter odražajo pričakovani vpliv projekta na lokalno okolje in upravičence/končne uporabnike;
- **trajnostnost in nadgradnja** (8 %): v kolikšni meri bo projekt trajno prispeval k reševanju opredeljenega izziva; v kolikšni meri bo predlagana rešitev samostojna tudi po zaključku projekta in v kolikšni meri jo bo mogoče razširiti, če se bo izkazala za uspešno;
- **prenosljivost projekta** (8 %): v kolikšni meri bo projekt mogoče prenesti na druga mestna območja v Evropi.

Okvirna vprašanja za ocenjevanje za vsako merilo so predstavljena v Smernicah EUI-IA, poglavje 3.2 „Izbirni postopek“.

Na podlagi strateške ocene skupina zunanjih strokovnjakov pripravi oceno vlog in jih razvrsti glede na število točk v strateški oceni. V dogovoru z Evropsko komisijo se vloge, ki se uvrstijo v ožji izbor, uvrstijo v operativno oceno. Vlagatelji so ob koncu postopka strateške ocene obveščeni o odločitvi glede njihove vloge (ali se nadaljuje ali ne).

8.3 OPERATIVNA OCENA

Operativno oceno izvede stalni sekretariat in predstavlja **30 %** teže celotne ocene projekta. Glavni cilj operativne ocene je oceniti zanesljivost predloga, tj. ali je predlog utemeljen, realen, dosleden in skladen, popoln, pripravljen za učinkovito vodenje in hitro izvajanje ter ali predstavlja najugodnejšo rešitev. V okviru operativne ocene se ocenjujejo naslednja merila:

- **Zasnova in utemeljitev projekta** (12 %): v kolikšni meri so elementi delovnega načrta (dejavnosti, rezultati, izložki, kazalniki) celoviti, realni, dosledni in skladni; v kolikšni meri bo predlagana zasnova projekta vodila k doseganju ciljev in pričakovanih rezultatov;
- **izvedljivost in operativna pripravljenost projekta** (8 %): v kolikšni meri je predlog izvedljiv (da ga je mogoče izvesti v danem časovnem okviru) in operativno pripravljen;
- **organizacijske ureditve in operativna zmogljivost** (5 %): v kolikšni meri so dejavnosti vodenja in obveščanja ustrezne in podpirajo celotno izvajanje projekta;
- **proračun** (5 %): v kolikšni meri je proračun skladen in sorazmeren.

Okvirna vprašanja za ocenjevanje za vsako merilo so predstavljena v smernicah EUI-IA, poglavje 3.2 „Izbirni postopek“.

Po operativni oceni izbirni odbor opravi končni izbor. Prijavitelji bodo o odločitvi obveščeni ob koncu postopka operativnega ocenjevanja.

8.4 SISTEM TOČKOVANJA

Pri odločanju pomaga sistem točkovanja. Vsakemu ponderiranemu merilu je dodeljena ocena od 1 do 10, rezultat pa je povprečna ocena na projekt. Uporablja se naslednja lestvica točkovanja:

9–10 – odlično

7–8 – dobro

5–6 – ustrezno

3–4 – slabo

1–2 – zelo slabo

Upoštevajte, da je projekt, ki pri katerem koli ocenjevalnem merilu prejme štiri točke ali manj, samodejno zavržen in ne bo več obravnavan.

Sistem točkovanja se uporablja ne le ob upoštevanju posebnih prednosti vsakega projektnega predloga, temveč tudi v duhu konkurenčnega postopka, pri čemer se primerjalno upoštevajo drugi projektni predlogi, predloženi v okviru istega razpisa za zbiranje predlogov. Zato prijavitelji projektnih predlogov, ki niso bili uvrščeni v ožji izbor za operativno oceno ali niso bili dokončno odobreni, ne prejmejo svojih točk, temveč podrobne pripombe za vsa ocenjena merila.

Prijavitelji projektov morajo upoštevati, da v primeru, da so bili izbrani na podlagi izbirnega postopka, niso samodejno upravičeni do prejema ustreznih nepovratnih sredstev EU. Če pogoji, opredeljeni v

začetni fazi projekta, niso izpolnjeni (ker projekt ni ustrezno pripravljen za izvajanje), si pooblaščen organ pridržuje pravico, da projekt prekine in ga odstrani s seznama odobrenih projektov EUI-IA (za več podrobnosti glej smernice EUI-IA, poglavje 4 „Začetna faza in naročanje“).

8.5 MERILA ZA IZKLJUČITEV PROSILCEV ZA NEPOVRATNA SREDSTVA

V skladu s finančno uredbo⁹, se lahko prosilci izključijo iz postopka dodeljevanja nepovratnih sredstev, če so glavni mestni organ ali osebe, ki imajo pooblastila za zastopanje, odločanje ali nadzor v glavnem mestnem organu, ali osebe, ki so bistvene za izvajanje projekta, v enem ali več naslednjih situacij za izključitev:

- stečajni postopki, postopki zaradi insolventnosti ali likvidacije;
- kršitev obveznosti v zvezi s plačevanjem davkov ali prispevkov za socialno varnost;
- hude kršitve poklicnih pravil, vključno z zavajanjem;
- goljufija;
- korupcija;
- ravnanje v povezavi s kriminalno združbo;
- pranje denarja ali financiranje terorizma;
- teroristična kazniva dejanja ali kazniva dejanja, povezana s terorističnimi kaznivimi dejanji;
- delo otrok in druge oblike trgovine z ljudmi;
- nepravilnosti;
- ustanavljanje ali delovanje kot navidezno podjetje.

Med postopkom prijave morajo vsi prijavitelji skupaj z obrazcem za prijavo predložiti izjavo, s katero potrjujejo, da za glavni mestni organ in projektne partnerje ne velja nobeno od zgoraj navedenih meril za izključitev. Ta izjava je vključena v potrditveni list, ki je priložen obrazcu ta prijavo na elektronskem

⁹ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>

portalu za prenose. Upoštevajte, da mora potrditveni list ustrezno podpisati pravni zastopnik glavnega mestnega organa, da se prijava pri preverjanju upravičenosti šteje za upravičeno.

Med izbirnim postopkom in pred končno odločitvijo izbirnega odbora o dodelitvi nepovratnih sredstev stalni sekretariat preveri prosilce v sistemu zgodnjega odkrivanja in izključevanja (EDES), sistemu, ki ga je vzpostavila Evropska komisija za okrepitev zaščite finančnih interesov Unije in zagotovitev dobrega finančnega poslovanja¹⁰. Če je glavni mestni organ odkrit v sistemu EDES, Stalni sekretariat o tem obvesti prosilca, ki ima nato možnost predložiti obrambo pred končno odločitvijo izbirnega odbora v skladu z načelom sorazmernosti.

9. ZAČETNA FAZA IN NAROČANJE

Začetna faza zajema prvih šest mesecev pred izvedbeno fazo projekta. Njen namen je zagotoviti, da so izpolnjeni vsi upravni pogoji za nemoten in učinkovit začetek izvajanja projekta, ter zagotoviti jamstva v zvezi s stopnjo pripravljenosti projekta (vodenje projekta, izvajanje projekta, obvladovanje tveganj). Glavni vidiki, obravnavani v tej fazi, so usposabljanja za vodenje projekta (vključno z uvedbo okvira poročanja in spremljanja), izpolnjevanje upravnih in pravnih zahtev za začetek projekta, vključitev priporočil izbirnega odbora, predhodna revizija in preverjanje pripravljenosti. Cilj začetne faze je tudi vzpostavitev uspešnega sodelovanja med ekipo, ki vodi projekt, in osebjem stalnega sekretariata.

Preverjanje pripravljenosti projekta je postopek, ki je vključen v začetno fazo, da se čim bolj preprečijo večje nepričakovane težave med izvajanjem projekta. Preverjanje pripravljenosti projekta opravi prvostopenjski kontrolor med predhodno revizijo in stalni sekretariat, zajema pa celoten obseg upravljaljskih, upravnih, finančnih in operativnih vprašanj, ki bi lahko vplivala na dobro izvedbo projekta in doseganje njegovih ciljnih rezultatov. Pri preverjanju pripravljenosti se preveri tudi, ali ima projekt zanesljivo strategijo in ali so ustrezno predvidene teme, ki se obravnavajo v oddelku obrazca za prijavo, ki se nanaša na obvladovanje tveganj (tj. vodenje projekta, človeške zmogljivosti za izvajanje projekta, pripravljenost v postopkih javnega naročanja, realen časovni načrt, pravno okolje za izvajanje projekta, dokumentacija v zvezi z naložbami, lokacija in upravna pooblastila itd.).

Če začetna faza ni uspešno zaključena v predlaganem šestmesečnem roku (kateri koli od zgoraj navedenih korakov ni dokončan ali je rezultat predhodne revizije in/ali preverjanja pripravljenosti negativen), ima pooblaščen organ pravico prekiniti projekt (glede na to, da koncept še ni dovolj pripravljen, da bi ga bilo mogoče izvajati) in ga odstraniti s seznama odobrenih projektov EUI-IA. V tem primeru se za projekt izplačata samo dva pavšalna zneska za pripravo projekta in začetno fazo. Če se začetna faza prekine pred zaključkom (npr. projekt odpade), se glavnemu mestnemu organu sprostijo samo pavšalni znesek, predviden za stroške priprave projekta.

¹⁰ Člen 142 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije.

Uspešno zaključena začetna faza je nujni pogoj za pridobitev sredstev iz ESRR za izvajanje in začetek faze izvajanja projekta.

10. KAKO PRIDOBITI POMOČ

Osebe stalnega sekretariata bo prijaviteljem pripravljeno pomagati pri vseh tehničnih vprašanjih, ki jih bodo imeli med razpisom za zbiranje predlogov EUI-IA – podrobnosti so na voljo na spletišču EUI. Poleg tega velja naslednje:

- stalni sekretariat bo organiziral seminarje za prijavitelje v različnih mestih po Evropi. Datumi in kraji seminarjev za prijavitelje so na voljo na spletišču pobude EUI. Na teh seminarjih se bodo udeleženci lahko dogovorili za dvostranska srečanja s člani stalnega sekretariata in/ali predstavniki Evropske komisije, na katerih bodo razpravljali o svoji projektni zamisli;
- organizirani bodo spletni seminarji o posebnih vidikih razvoja in predložitve projekta;
- na spletišču pobude EUI je na voljo spletna rubrika z vprašanji in odgovori, potekala pa bodo tudi dvostranska spletna posvetovanja;
- prijavni paket (ki ga sestavljajo: razpisni pogoji, smernice EUI-IA, tehnična navodila za platformo za elektronsko izmenjavo (EEP), podrobna navodila za izpolnjevanje obrazca za prijavo, ki je na voljo na spletu v vseh jezikih EU v sistemu EEP, in delovni dokument za prijavo, ki je v skladu s pravili Sodišča), je na voljo na spletišču pobude EUI.

11. KLJUČNI DATUMI

- **10. 10. 2022** – objava prvega razpisa za zbiranje predlogov za sklop EUI-IA
- **oktober 2022–december 2022** – seminarji za prijavitelje in spletna posvetovanja
- **19. 1. 2023 (ob 14.00 uri po srednjeevropskem času)** – rok za oddajo obrazcev za prijavo
- **julij 2023** – okvirni datum za končno odločitev o odobritvi projektov
- **februar /2024** - datum zaključka začetne faze
- **1. 3. 2024** –datum začetka izvajanja za vse odobrene projekte

Veselimo se, da bomo kmalu prebrali vaše projektne predloge!